

DRAUGAS

PERIODICALS
April 07, 2005
Vol. XCVI

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, BALANDŽIO - APRIL 07, 2005

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 04-06-05

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 68

Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Dviguba šventė Baltimorėje. Elizabeth, NJ, lietuviai paminėjo Nepriklausomybės sukaktį. Posėdžiavo Vargdienių seserų rėmėjai.

2 psl.

Jo atlikti darbai neišnyks. Lietuvių fondo įstatai narių suvažiavimui.

3 psl.

Kas naujo Vasario 16 gimnazijoje. Kitu žvilgsniu: Boris Cepov vertas apdovanojimo.

4 psl.

Prof. V. Paliūnas: 1930-2005. Kredito kooperatyvas „Taupa“.

5 psl.

LF: lietuvių dabarčiai ir atečiai. Fotoparoda „Lietuviai Amerikoje“. Atskrenda „Žuvėdra“.

6 psl.

Sportas

* Guadalupe vykstančio Tarptautinės teniso federacijos (ITF) jaunų (iki 18 metų) „Tourni International Junior de St Francois“ turnyre į vaikų vienetų varžybų ketvirtfinalį pateko lietuvis Ričardas Berankis. Lietuvis šešioliktfinalyje 6:1, 6:2 sutriuškino Saudo Arabijos atstovą Tamer Antabi, o aštuntfinalyje 6:2, 6:2 nugalėjo meksikietį Juan Carlos Vasquez. Perspektyviausio Lietuvos tenisininko varžovu dėl vietos pusfinalyje bus portugalas Elias Gastao.

* Antradienį JAV NBA reguliariojo sezono rungtynėse namuose su New Jersey „Nets“ komanda (80:111) dešinės rankos piršto traumą patyrė Cleveland „Cavaliers“ vidurio puolėjas Žydrūnas Ilgauskas. Lietuvos krepšininkui gali tekti praleisti mažiausiai vienas rungtynės. „Cavaliers“ krepšininkai per dvyliką pastarųjų rungtynių patyrė jau aštuonias nesėkmes. Lietuvis pirštą sužeidė 3-ajame kėlinyje ir aikštelėje nebesirodė.

* Jungtinių Arabų Emiratų sostinėje tęsiasi VII tarptautinis „Dubai Open“ šachmatų turnyras, kuriame dalyvauja 155 sportininkai. Vienintelis Lietuvos atstovas Šarūnas Šulskis antrojo rato partiją su A Yu Wang iš Kinijos baigė lygiosiomis ir, surinkęs 1,5 taško iš 2 galimų, dalijasi 17-57 vietomis.

Naujausios žinios

* Lietuviams išteikti pasaulio tautų teisulių medaliai.

* Europos Komisija siūlo padvigubinti išlaidas mokslo tyrimams.

* Dėl visuotinio streiko medikai apsisprendė balsuodami.

Valiutų santykis

1 USD — 2.631 LT

1 EUR — 3.452 LT

Šventojo Tėvo atminimui nusilenkė Lietuvos šviesuomenė

Vilnius, balandžio 6 d. (ELTA) — Pasauliui išgyvenant didingą atsisveikinimo su Popiežiumi Jonu Pauliumi II dieną, Lietuvos kultūros, mokslo ir švietimo elitą Vilniuje pagerbė šios didžios asmenybės atminimą ir padėjo popiežiui už jo žodžius ir darbus.

Vilniaus universiteto Šventųjų Jonų bažnyčioje, kurioje šventasis Tėvas 1993 m. rugsėjį bendravo su šalies inteligentijos atstovais, trečiadienį vyko atminimo vakaras „In memoriam popiežiui Jonui Pauliui II“.

Prezidentas Valdas Adamkus savo kalboje pažymėjo, kad

popiežiaus išėjimas, kaip ir visas jo gyvenimas, pažymėtas taikos, tolerancijos ir moralės ženklų.

„Visą gyvenimą miestui ir pasauliui jis skleidė šias tiesas. Ir kai Jono Pauliaus II neliko, konfliktų, įtampų ir susipriešinimo pilnas pasaulis staiga tarsi stabtelėjo. Pasaulį draskantys konfliktai, įtampos, susipriešinimas neteko prasmės. Visi prabilo apie toleranciją, išmintį ir dvasines vertybes, visi atsigrėžė į tai, kas mus jungia, vienią, kas iš tikrųjų tiesia tiltus tarp žmonių, tautų ir civilizacijų“, sakė V. Adamkus.

Šalies vadovas pažymėjo, kad šiandien maldoje ir susikaupime prilygęs pasaulis rodo, kad žmonėms užtenka išminties išsiklausyti į save, į savąjį laiką.

„Šios dienos rodo, kad pasaulis gali būti kitoks, kad žmonės gali būti kitokie. Kad Jono Pauliaus II dvasia tebėra galinga jėga, teigianti gyvybės kultūrą, tikėjimą, meilės ir vilties kultūrą. Tai — stipriau už bet kokią neapykantą ir susipriešinimą“, savo kalboje teigė V. Adamkus.

Ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas prisiminė savo susitikimus su popiežiumi: „Man nepaprastai gilų įspūdį

paliko Šventojo Tėvo ne tik kaip ganytojo, bet ir kaip taikytojo misija, jo gilus supratimas Lietuvoje vykstančių procesų ir jų pasekmių: dvasinės sumaišties, žmonių supriešinimo, destrukcijos“.

Man, tuometiniam Lietuvos prezidentui, tai buvo ne tik Konstitucijoje įrašyta priedermė, tai buvo mano moralinė nuostata — stengtis sutaikyti supriešintą tautą. Todėl viso vizito metu skambėjo popiežiaus žodžiai mūsų mokslo ir kultūros šviesuomenei, tikintiesiems, jaunimui, diplomatiniam korpusui, reziduojančiam Lietuvoje, ir

visiems Lietuvos žmonėms apie susitaikymą man buvo didelė dvasinė parama bei tam tikras pasirinkto kelio teisingumo patikrinimas“, sakė A. Brazauskas.

Literatūrologė profesorė Viktorija Daujotytė šį didingą gedėjimo metų vadino laiku, kai viso pasaulio akys atgręžtos į vieną žmogų.

„Šventasis Tėvas pasaulį keitė ne jį valdydamas, o jam tarnaudamas. Jis buvo ir kūrėjas, rašytojas, mąstytojas, iš šios vienos, liudijamas didelės kūrybos galia žmoguje. Šioje šventovėje Nukelta į 5 psl.

Popiežių kardinolai pradės rinkti balandžio 18 dieną

Vatikanas, balandžio 6 d. (AFP/BNS) — Maždaug 100 Šventosios Romos Bažnyčios kardinolų trečiadienį dar kartą susirinko galutinai aptarti popiežiaus Jono Pauliaus II laidojimo detales ir apsvaistinti naujo popiežiaus rinkimo datus.

Paskutiniojo pasitarimo metu kardinolai nutarė, kad konklava, kurios metu ir bus išrinktas naujasis popiežius, prasidės balandžio 18 dieną.

Vyriausybės nariai išreiškė pagarbą Jonui Pauliui II

Vilnius, balandžio 6 d. (ELTA) — Trečiadienį 11 val. ryto Vyriausybės nariai dalyvaavo pamaldose Vilniaus arkikatedroje bazilikoje, po to Nunciatūroje pareiškė užuojautą dėl popiežiaus mirties, pasirašydami užuojautų knygoje, kuri artimiausiu metu bus nugabenta į Vatikaną.

Taip pat Vyriausybė, atsižvelgdama į konservatorių ir krikščionių demokratų siūlymą, iki penktadienio — jo laidojimo dienos — nusprendė praleisti gedulą dėl popiežiaus Jono Pauliaus II mirties.

Lietuva dėl Šventojo Tėvo netekties gedi nuo pirmadienio. Prie valstybinių įstaigų iškeltos vėliavos yra nuleistos iki pusės stiebo, kai kur plevėsuoja juodi kaspinai.

Mokyklose ir kitose valstybinėse įstaigose rekomenduojama penktadienį jo atminimą pagerbti tylos minute.

Vyriausybės nariai Nunciatūroje pareiškė užuojautą dėl Popiežiaus mirties.

Mykolas Ambrazas (ELTA) nuotr.

Šiaulių prokuroras įtariamas žiauriu nusikaltimu

Šiauliai, balandžio 6 d. (BNS) — Šiaulių miesto apylinkės prokuratūros Nusikaltamų veikų tyrimo skyriaus prokuroras Algis Genevičius įtariamas išžaginus mažametę mergaitę.

37 metų prokuroras sulaukė antradienį vakare.

Šiaulių apygardos prokuratūra dėl mažamečio asmens išžaginimo pradėjo ikiteisminį tyrimą. Už šį nusikaltimą gresia laisvės atėmimo bausmė nuo penkerių iki penkiolikos metų.

Baudžiamojoje teisėje mažamečiu laikomas asmuo iki 14 metų.

Generalinė prokuratūra trečiadienį pranešė, kad prokuroras A. Genevičius yra nušalintas nuo pareigų. Pasitvirtinus įtarimams, A. Genevičius bus atleistas iš tarnybos prokuratūroje.

Generalinė prokuratūra detalesnės informacijos apie šį įvykį neteikia, nes jos paskelbimas pažeistų nukentėjusiojo vaiko teises.

A. Genevičius prokuratūros sistemoje dirba nuo 1994 m. Vadovybė jį apibūdino kaip vidutinio sugebėjimo pareigūną, prokuroras ne kartą nebuvo paskatintas, jo darbas nebuvo sulaukęs teigiamo įvertinimo.

A. Genevičius prokuratūroje dirbo neturėdamas aukštojo išsimokslinimo. Pareigūnas buvo įstojes į aukštojo mokslo mokyklą, tačiau studijų nesugebėjo pabaigti nurodytu laiku, todėl buvo pažemintas pareigose.

J. Borisov prislėgė nuteistojo našta

Vilnius, balandžio 6 d. (BNS) — Verslininkui, Rusijos piliečiui Juriui Borisov teks sumokėti 10,000 litų baudą už grasinimus buvusiam prezidentui Rolandui Paksui.

Vilniaus apygardos teismas trečiadienį nepakeitė nuteistajam pernai lapkritį paskirtos bausmės.

2004-ųjų lapkričio 22 d. Vilniaus miesto 1-asis apylinkės teismas nuosprendžiu pripažino, kad Rusijos pilietis J. Borisov naudojosi psichologine prievarta prieš prezidentą R. Paksą, grasinamas paskelbti neva jį kompromituojančią medžiagą už pažadų nevykdymą.

Už šį nusikaltimą teismas J. Borisov skyrė aštuoniasdešimtys minimalių gyvenimo lygių — 10,000 litų — baudą.

R. Pakso rinkimų kampanijos dosniausias rėmėjas J. Borisov buvo kaltinamas, kad šantažuodamas ir veikdamas tiesiogiai bei per tuometinį prezidento patarėją Remigijų Ačą ir verslininką Algirdą Drakšą, siekė oficialaus posto Prezidentūroje.

Vilniaus apygardos teismui paskelbus savo sprendimą, nuosprendis J. Borisov įsiteisėjo. Beje, šis sprendimas priimtas praėjus lygiai metams nuo prezidento R. Pakso apkalto.

Nuo teismo sprendimo grasinimų prezidentui byloje priklausys ir šio Rusijos piliečio tolesnis gyvenimas Lietuvoje.

Pernai rugpjūčio 12 d. Vilniaus apygardos administracinis teismas sustabdė J. Borisov bylą dėl išsiuntimo iš Lietuvos. Prašymą išsiųsti verslininką iš Lietuvos teismui pateikė Migracijos departamentas.

Tačiau teismas nusprendė

J. Borisov oficialiai tapo nuteistuoju. Mykolas Ambrazas (ELTA) nuotr.

nenagrinėti šios bylos, kol neišsiaiškins Vilniaus miesto 1-asis apylinkės teismo išnagrinėta byla dėl grasinimų R. Paksui.

Migracijos departamentas yra išdavęs leidimą laikinai gyventi Lietuvoje nušalintojo prezidento buvusiam rinkimų kampanijos finansuotojui, kol nebus išspręsta jo byla.

J. Borisov Vilniaus apygardos teismo posėdyje nedalyvavo. Jis teismui atsiuntė raštą, kuriame teigia, kad tą dieną, kai bus nagrinėjamas jo advokato paduotas apeliacinis skundas, jis dalyvauti posėdyje negalės, nes išvyko į komandiruoję. Visus su byla susijusius įgaliojimus nuteistasis suteikė savo advokatui Adomui Liutvinskui.

A. Liutvinskis teigė, kad jo klientas yra nekaltas ir prašė, kad J. Borisov būtų išteisintas.

Advokato manymu, teismai padarė skirtingas išvadas — Konstitucinis Teismas nusprendė, kad R. Pakas, suteikdamas pilietybę J. Borisov atsilygino jam už paramą per rinkimus, tuo tarpu Vilniaus miesto 1-ojo apylinkės teismo vertinimu, prezidentas buvo aukas.

A. Liutvinskis žada nuosprendį apskųsti Aukščiausiam Teismui.

Rusija patvirtino sutartį dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo

Vilnius, balandžio 6 d. (BNS) — Rusijos parlamento žemieji rūmai — Valstybės Duma — patvirtino Lietuvos ir Rusijos sutartį dėl pajamų ir kapitalo dvigubo apmokestinimo ir fiskalinių pažeidimų išvengimo.

„Rusijos Valstybės Dūmos sprendimas patvirtinti sutartį yra svarbus žingsnis stiprinant Lietuvos ir Rusijos ekonominį bendradarbiavimą. Sutartis, kurios abiejų šalių verslo atstovai laukė jau daugelį metų, pagaliau įsigalios. Esu įsitikinęs, kad Rusijos ir Lietuvos santykiai ir toliau klostysis palankia linkme“, sakė Lietuvos ūkio ministras Viktoras Uspaskichas.

Rusijos ir Lietuvos sutartis pasirašyta 1999 m. Lietuvos Seimas ją patvirtino 2000 m., pranešė ūkio ministerija.

Pagal Rusijos įstatymus sutarties patvirtinimo procesas bus baigtas, kai jai pritaras aukštieji parlamento rūmai — Federacijos Taryba — ir pasirašys Rusijos prezidentas.

Sutartimi siekiama panaikinti tarptautinį dvigubą apmokestinimą, užkirsti kelią fiskaliniams pažeidimams ir mokesčių nemokėjimui bei išvengti mokesčių diskriminacijos. Tai skatins investicijas į Lietuvą.

Pagal šalių susitarimą, ūkio subjektas ar asmuo mokesčius moka toje šalyje, kur yra registruotas arba ten, kur vykdo ūkinę veiklą.

LIETUVIŲ TELKINIAI

BALTIMORE, MD

DVIGUBA ŠVENTĖ
BALTIMORĖJE

Prieš porą metų, pasitraukus ilgamečiui LB Baltimorės apylinkės valdybos pirm. Vytautui Eringui, pirmininko pareigas perėmė Gintaras Buivy. Pernai jo vadovaujama valdyba atsisakė tradicinio Vasario 16-osios minėjimo su pagrindiniu kalbėtoju, pakeisdama skaidrių montažą ir susirinkusius sužavėjusiomis, iš Philadelphiaus iškviestais, lietuvių choro dainomis. Šiame Vasario 16-osios šventė buvo sujungta su Kovo 11-ąja bendru minėjimu, įvykiu kovo 13 d. Baltimorėje.

Minėjimas prasidėjo Mi-

šioms Šv. Alfonso bažnyčioje, jas aukojant svečiai iš Lietuvos — kun. Vaidotui Labašauskui, dabar bestudijuojančiam Vašingtone. Pamaldose ceremonijas su vėliavomis atliko Amerikos Legiono, Lietuvių posto 154 garbės sargyba, nors ir negausaus, lietuvių bažnytinio choro atliekamos giesmės ir himnai, amerikiečiui klebonui virtuoziskai valdant vargonus, skambėjo darniai ir net galingai.

Po pamaldų per lietuvių radijo valandėlę lietuvių ir anglų kalba buvo paminėti šių dviejų švenčių reikšmė, pabrėžiant poeto A. Mackaus

Baltimorės lietuvių, švenčiančių Lietuvos Nepriklausomybės šventę, sveikina Maryland valstijos gubernatorius Robert L. Ehrlich, Jr; scenoje stovi gubernatoriaus žmona ir garbės palyda — Amerikos Legiono lietuvių 154 posto nariai.

eilėmis ir amerikietiško futbolo legendos Jono Jonačio (J. Unitas) žodžiais iš anų laikų: „This is Johnny Unitas speaking for the Lithuanians and the oppressed nation of Lithuania behind the Iron curtain — the land of my forefathers...“ Ir taip, prisimindami anuos laikus, rinkosi Baltimorės ir apylinkių lietuvių ir lietuvių namus, papuošti prisegtomis trispalvėmis, šį kartą ne tik džiaugtis laisva Lietuva, bet ir prisiminti Maryland lietuvių indėlį į išeivijos kultūrinį gyvenimą, net praturtinusį lietuvių literatūrą. Amerikos Legiono lietuvių posto garbės sargyba įnešus vėliavas, legionieriui Ramūnui Noreikai pagiedojus himnus, kun. Vaidotui Labašauskui sukalbėjus padėkos maldą Aukščiausiam, pradedo minėjimo programą. LB apylinkės pirm. Gintaras Buivy, išeivijos literatūros skyriaus vedėjas, trumpai aptarusia Nykos-Niliūno kūrybą ir Antaną Vaičiulaitį. O dailininkas

Vytautas Dulys, talkinant Daliai Ežerskieni. Pasirodo, kad Maryland valstijoje buvo tiek rašytojų, jog, nenorint prailginti programos, teko tik trumpai juos ir jų kūrybą paminėti. Turtum filme, jie rodėsi mums, vieni jau iškeliavę amžinybėn, kiti dar gyvi: Jonas Aistis, Antanas Vaičiulaitis, Henrikas Radauskas, Aleksandras Radauskas, Stasė Šukytė-Surdokienė, Vitalija Bogutaitė-Keblienė. Išvydome ir išgirdome kai kurių jų vaikus: Jono Aistio krikšto dukrą Joaną Vaičiulytę-Buivienę, Jurgį Bradūną — poeto Kazio Bradūno sūnų. Kazys Almenas atsiuntė šiai šventei parašytus savo žodžius. Turėjome ir svečių iš Lietuvos: Virginiją Paplauskienę, Maiironio lietuvių literatūros muziejaus, išeivijos literatūros skyriaus vedėją, trumpai aptarusia Nykos-Niliūno kūrybą ir Antaną Vaičiulaitį. O dailininkas

Is kairės: Baltimorės LB apylinkės pirm. Gintaras Buivy, Maryland gubernatoriaus žmona Mrs. Ehrlich ir šios valstijos gubernatorius Robert L. Ehrlich, Jr.

ELIZABETH, NJ

ŠVENTĖME NEPRIKLAUSOMYBĖS SUKAKTĮ

Šiame New Jersey lietuvių 87-tąją Lietuvos nepriklausomybės sukaktį paminėjo vasario 27 dieną. Vienuoliktą valandą Šv. Petro ir Pauliaus bažnyčioje įvyko pamaldos už Lietuvą, kurių metu lietuviškas giesmės giedojimo parapijos vaikų choras „Varpelis“, vadovaujamas Birutės Mockienės. Šiai progai prasmingą pamokslą pasakė kun. dr. Antanas Paškus.

Po pamaldų parapijos salėje pagiedojus Amerikos ir Lietuvos himnus, vėl jautrių žodžių maldą sukalbėjo kun. dr. Antanas Paškus. Apylinkės pirmininkas Julius Veblaitis savo trumpoje įžangoje pabrėžė, kad Vasario 16 ir Kovo 11 yra tos mūsų šventės, kurios turi vienyti pasaulio lietuvių, kur jie begyventų, kokia religija išpažintų ir kokia kalba kalbėtų. Tos abi šventės pažadina mums patriotizmą ir meilę savo tėvynei. Kai dabar nepriklausomoje Lietuvoje skiriami buvę KGB rezervistai

tokiom svarbiom pareigom, kaip užsienio reikalų ministro, valstybės saugumo viršininko ir Seimo vicepirmininko, tai parafrazuojant Hamleto dramos žodžius, kad „Danijos karalystėje vyksta kažkas negero...“, persisi mintis, kad gal ir Lietuvoje vyksta kažkas negerai. Visa tai mums kelia rūpestį.

Po šios įžangos jis pristatė minėjimo kalbėtoją, LR generalinį konsulą New York'e Mindaugą Butkų. Jis gimė Kaune, ir budamas jaunuolis, susidomėjo fotografavimu menu, jo mokėsi Technikos universitete. Tada Vilniaus universitete dar studijavo lietuvių kalbą ir įsigijo lituanisto specialybę. Po to Vilniuje studijavo germanistiką ir filologiją, kur jam buvo suteiktas magistro laipsnis. Beje, M. Butkus dar gerai išsivinęs anglų, rusų ir prancūzų kalbas. Diplomatines tarnybas laiptais jis pradėjo kopti dirbdamas atašė vadinamojo Didžiųjų palankumo valstybių

(Most—Favored Nations) integravimo departamente. Po to jis dirbo patarėju Lietuvos ambasadoje Bonoje, Vokietijoje, o nuo 2002 m. paskirtas Lietuvos generaliniu konsulu čia, New York'e.

Savo kalboje gen. konsulas paminėjo dabartinę Lietuvos būklę, taip pat ir jos NATO bei Europos Sąjungos narys. Jis dar pastebėjo, kad kyla rūpestis dėl nuolatinio jaunų žmonių bėgimo į Vakarų kraštus. Lietuvoje gali pritrūkti net ir paprastų savų darbininkų. Jis taip pat pabrėžė Amerikos lietuvių įnašą siekiant Lietuvai nepriklausomybės. Jo maždaug 30 min. trukmės kalba buvo dalyvių dėmesingai išklausyta.

Buvo gauta New Jersey gubernatoriaus proklamacija, kurią perskaitė Loreta Stukienė. Taip pat gautas Lietuvos ambasadoriaus JAV Vygaudo Ušacko sveikinimas, kurį atvežė ir perskaitė Laurynas Misevičius, LB darbuotojas, at-

vykęs iš Connecticut. Tadas Žilvinas Bublīs trumpai pranešė apie Elizabeth apylinkės krepšinio būsimą turnyrą. Po jo Rimantas Bitėnas keliais sakiniiais paprašė minėjimo dalyvių būti dosniais Lietuvių bendruomenės veiklai paremti.

Minėję dalyje pirmą kartą pasirodė jaunas saksofonistas Andrius Bubėnas, pagrojęs keletą trumpų kūrinių. Po to šeštadienines mokyklos mokiniai padėkdamavo eilėraščių, vadovaujant Danguolei Didžbalienei, tačiau didžiąją programą dalį sudarė vaikų choras „Varpelis“, vadovė Birutė Mockienė. Jie atliko šias dainas: „Mano Vytis ir trispalvė“, muzika Vytauto Seinausko; šią dainą duetu padainavo Kotryna Matulytė ir Lina Mockutė; „Aš tavo giminė“, muzika Zenono Virko; „Tai raibumai genelio“, lietuvių liaudies daina; „Ar nebuvai miške“, lietuvių liaudies daina; „Du gaideliai“, lietuvių liaudies daina; „Vabaliukų dainelė apie lietų“, muzika Bangos Balakauskienės; „Vaivos juosta“, muzika Gintaro Abariaus, saksofonu pritarė Antanas Mockus, o pabaigai buvo padainuota „Žemė Lietuvos“, muzika Kazimiero Vasiliausko.

Tai pat vaikai pašoko kelis tautinius šokius, kuriuos paruošė Džaneta Bublėnė.

Minėjimo metu buvo eksponuoti įdomūs jauno dailininko Gintaro Jociaus paveikslai ir Rimo Pranckevičiaus medžio skulptūra „Kristus“. Beje, jis su Anžele Kiaušaitė savo darbo kanklėmis pakankliavo keletą dainų. Kaip jau įprasta, buvo renkamos aukos Lietuvių bendruomenei ir kitoms organizacijoms. Apylinkės išdalininkas Rimantas Bitėnas pranešė, kad iš viso suaukota 2,599 doleriai. Po minėjimo pasivažiavinta. Minėję rengė Lietuvių bendruomenės Elizabeth apylinkę. Dalyvavo per 100 asmenų.

Julius Veblaitis

Elizabeth, NJ, vykusios Lietuvos Nepriklausomybės šventės programos dalyviai ir svečiai. Iš kairės: Julius Veblaitis, Loreta Stukienė, Anžela Kiaušaitė, Rimantas Pranckevičius, Rimantas Radzevičius, choro „Varpelis“ vadovė Birutė Mockienė, gen. konsulas New York'e Mindaugas Butkus, Danguolė Didžbaliene ir Rimantas Bitėnas; priekyje — Bublīs ir Lina Mockutė.

Gintaro Jociaus nuotr.

Algimantas Grintalis, kurio darbai tebepuošia Lietuvių namus ir aplinką, atvyko iš Floridos pasveikinti šventės susirinkusius. Susirinkusiems ne tik buvo priminti mūsų rašytojai, bet jie gražiai papuoštoje salėje galėjo apžiūrėti eksponuotus menininkų darbus, nuotraukas, liudijančias organizacijų veiklą, pasigėrėti Karaliaus Mindaugo mokyklos mokinių programėle, „Malūno“ tautinių šokių grupės šokiais, ypač „Blezingėle“. Apie Baltimorės lietuvių muziejų kalbėjo veiklusis Jonas Kardokas, o apie Šv. Alfonso lietuvių parapijos bažnyčią, dabar tapusią šventove (Shrine), kalbėjo jos diakonas Hugh Mills. Justinas Buivys perdavė Lietuvių fondo sveikinimą ir gautą fondo čekį vietinei Karaliaus Mindaugo lietuistinei mokyklai, jos vedėjai Vidai Gintvaintei. Aišku, neapsieita ir be Baltimorės miesto ir Maryland valdžios atstovų sveikinimų, taip pat ir brolių latvių tautos atstovų. Iš Lietuvos ambasados su sveikinimu atvyko ambasados antroji sekretorė Žana Tarasevič. Bet labiausia visus maloniai nustebino, minėjimo pabaigoje pasirodęs Maryland valstijos gubernatorius (respublikonas) Robert Ehrlich su žmona, nepaaiškęs šiltų žodžių lietuviams. Visgi minėjimas buvo ilgo, kas, todėl jo pabaigoje, po bendros „Lietuva brangi“, rengėjai susirinkusius pavažiavo turėmės obolių sulčių „su burbuliukais“. Kėlėme taures už savuosius kūrėjus, rašytojus, menininkus.

Joana Vaičiulytė-Buivienė

ARAS ŽIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

PUTNAM, CT

VARGDIENIŲ SESERŲ RĖMĖJŲ POSĖDIS

Rytinio Amerikos pakraščio Vargdienių seserų rėmėjų valdybos posėdis įvyko 2005 m. sausio 16 d., centriniame vienuolyne. Į valdybą sutiko įeiti 4 naujos narės: Birutė Bernonienė, Vilma Grigonienė, Teresė Ilgūnienė ir Irena Kalvaitienė. Tai didelis pasistiprinimas esamiesiems, apie 10 metų dirbančioms valdybos nariams: Gintarui Čepui, Romui Drazdauskui, Gintarui Ivaškienei, Aidui Kupčinskui, Gitai Kupčinskienei — pirmininkei, Aldonai Prapulenytei, Juozui Rygeliiui, Sofijai Šakalienei. Pora metų „Neringai“ atstovauja Dainora Kupčinskaitė. Posėdyje sušauktas dalyvauja vienuolijai vadovaujanti provincijolė. Šiuo metu tas pareigas eina ses. Bernadeta Matukaitė.

Dalis ankstesniame protokole skaitytų minčių buvo pakartota ir kai kurie jame išskirti punktai naujai svarstomi, pvz., kaip sutelkti, iš kur paimti darbo jėgos, jaunų stiprių lietuvių ruošiant Susiartinimo šventę — vakaronę? Kaip apjungti į vakaronę susirinkusius? Kai kurie pasilieka liepų alėjoje ir savaip vakaroja. Jie nedalyvauja nei šv. Mišiose, nei jaunimo stovyklos pasirodyme! Daugelis nesumoka įėjimo mokesčio. Tai didžiausias metinis seselių renginys. Ar nereikėtų visiems prie jo sąžiningai, gausiai prisidėti?

Nors Susiartinimo šventę rengia Seserys, bet rėmėjų valdyba seserims talkininkauja. Savo ruožtu, valdybą neša organizacinę atsakomybę už š.

m. balandžio 10 d., 2 v. po pietų įvykstanti „Neringos“ stovyklos labai koncertą — vąj.

Ši, „Neringa“ gražiai pajamas atnešanti renginį svarstant, nutarta, kad ji reikia gerai išgarsinti. Pasinaudoti radiju ir laikraščiais. Kreiptis į „Draugo“, „Darbininko“, „Amerikos lietuvių“ redaktorius ir prašyti, kad jie surastų savo redaguojamuose laikraščiuose matomą vietą skaitytojams patraukti ir nukreipti juos į koncertą — vąj „Neringai“, dalyvauti ir aukas siųsti. Bus siunčiami ir asmeniškai pakviestimi. Rengėjai užtikrina, kad atvykusieji girdės aukšto muzikinio lygio smuiko ir fortepijono koncertą.

Smuikininkė Edita Orliūnė yra baigusi Lietuvos muzikos akademijos prof. R. Katiliaus smuiko klasę. Koncertavo Lietuvoje, Austrijoje, Suomijoje, Danijoje, Amerikoje, Vokietijoje. Ši maža ištrauka iš jos biografijos nereikalauja kitų liaupsinimų. Ji kalba už save.

Pianistė Golda Vainbergaitė-Tatz baigė Juilliard mokyklą (New York) fortepijono klasę. Ji studijavo pas Bella Davidovich, Nina Svetlanova ir pasaulinio garso Bach interpretatorę Rosalyn Tureck. Golda daug koncertavo su Lietuvos nacionaliniu simfoniniu orkestru, kameriniu orkestru, Vilniaus styginių kvartetu, taip pat su virtuozu smuikininku Raimundu Katiliumi. Kaip solistė pasirodė Washington, DC, Chicago, San Francisco, Los Angeles. Jos kompaktinėje plokštelėje įrašyti R. Schuman koriniai buvo išgirti žurnaluose „Fanfare“, „American Record Guide“ ir „Le Monde de Musique“.

A.P.

Prie New Haven lietuvių pastatyto kryžiaus Nekalto M. Marijos Prasidėjimo seserų, Putnam, CT, „Dangaus Vartų“ kapinaitėse, vienuolyne kapelionas kun. Vytautas Gedvėnas kalba maldas. Toliau matomos — ses. Eugenija, ses. Bernadeta, kartu besimeldžianti viėnia ir ses. Oliveta.

A.P. nuotrauka

Prez. Valdas Adamkus su žmona Alma Adamkiene, 1998 m. gegužės 18 d. apsilankę Vatikane ir turėję privačią audienciją su popiežiumi Jonu Pauliumi II.

LIETUVIŲ FONDO ĮSTATAI NARIŲ METINIAM SUVAŽIAVIMUI

Balandžio 2 dienos „Drauge“ išspausdintas JAV LB XVII Tarybos prezidiumo kreipimasis į Lietuvos fondo narius yra klaidingas ir klaidinantis.

Praėjusiais metais fondo suvažiavimui pasiūlytas naujų įstatų projektas prieš suvažiavimą susilaukė fondo narių priekaištų ir siūlymų daugiau. Del to, kad iš naujai siūlomų įstatų buvo išbraukti bet kokie JAV Lietuvos bendruomenės ir fondo ryšiai. To projekto svarstymas iš 2004 m. suvažiavimo darbotvarkės jau pačiam suvažiavime fondo vadovybės buvo atsiimtas, tad suvažiavime fondo nariai jo nesvarstė ir todėl jo neatidėjo, kaip teigiama prezidiumo laiške.

Lietuvių fondo valdybos pirmininkas Arvydas Tamulis ir JAV LB Krašto valdybos pirmininkė Vaiva Vėbraite sutarė sudaryti fondo ir bendruomenės pakviestų atstovų pasitarimų grupę įstatų projekto peržiūrėti, suderinti fondo ir bendruomenės narių teises, pasiūlyti reikalingus papildymus ir pataisas ir tokių pataisyta naujų įstatų projektą pateikti fondo Tarybai bei jos Įstatų komisijai.

JAV LB KV pirmininkė Krašto valdybos pareikšime tos pačios dienos „Drauge“ tiksliai nurodo Pasitarimų grupės išpareigojimus ir teises: Pasitarimų grupė neturėjo jokių įgaliojimų sprendimus daryti nei fondo, nei Lietuvos bendruomenės vadovybių vardu, o

tik svarstyti ir pasiūlyti galimus fondo įstatų pataisymus ir papildymus.

JAV LB prezidiumo laiške išsiaiškinti esamų ir siūlomų įstatų „palyginimai (kurie)... negatyviai liečia visuomenę ir Lietuvos bendruomenę“ šiose diskusijose neturi jokios prasmės, nes Pasitarimų grupė svarstė ir taisė fondo pasiūlytą naujų įstatų projektą, o ne dabartinius fondo įstatus. Tiesa, į dabartinių fondo įstatų esmę ir turinį buvo nuolat atsižvelgiama, tačiau teigti, kad siūlomam įstatų projekte „išbrauktos narių teisės, išbrauktos LB teisės ir t.t.“, kaip kad kelse vietoje rašoma prezidiumo laiške, yra tikras nesupratimas. Pasitarimų grupė jokių atvejų nesvarstė dabartinių įstatų grąžinimo ar jų galiojimo pratęsimo, tad tokie šių dviejų dokumentų „lyginimai“ yra visuomenės klaidinimas.

Kas sąžiningai siūlomą projektą perskaitys, tikrai ras, kad narių teisės ten yra aiškiai nurodytos ir apsaugotos, ir kad Lietuvos bendruomenės teisės iš jo nėra „išbrauktos“. JAV LB fonde turi visas balsavimo ir įgaliojimų perdavimo teises, tik dabar yra siūloma tokias teises lygiai taikyti visoms fondo nario teisės turinčioms organizacijoms. Pagal siūlomus įstatus, kiekviena organizacija gali įgaliojimą, kaip tik ta organizacija nori fonde jos vardu balsuoti. Ši nuoroda Pasitarimų grupės buvo sutarta.

Pasitarimų grupė, susirinkusi asmeniškai ir elektroniniu paštu, intensyviai keliolika įstatų projekto versijų persvarstė ir pasiūlė beveik šimtą reikšmingesnių ir ne taip reikšmingų 2004 m. įstatų projekto pataisų. Kaip, pvz., buvo pritarima siūlymui, jog fondo įstatų keitimai neturi būti pateikiami Lietuvos bendruomenės tvirtinimui, kaip kad yra dabartiniuose įstatuose. Taip pat buvo susitarta dėl Pello skirstymo komisijos sudėties iš keturių fondo ir trijų JAV-LB narių. Tai keletas iš svarbesnių LF Įstatų komisijos pasiūlytų dabartinių įstatų pakeitimų, ir jie buvo ilgai ir visapusiškai diskutuoti.

Lietuvių fondo įstatų komisija ir jo Taryba pasitarimų grupės pasiūlytus įstatų projektą pakeitimais, pataisais ir papildymais priėmė ir patvirtino, ir tik dvi nuorodos liko nesuvestos.

Viena tų nuorodų yra apie fondo veiklos ir susirinkimų tvarkos taisyklės. Kadangi fondas nuo pat savo pradžios nariams buvo suteiktas pagal nario įnašą dydį nustatyto įgaliojimo ir tiesioginio balsavimo balsų skaičiaus teisės, tokia tvarka lengvai ir tiksliai pritaikoma taisyklių tvarkos taisyklė. Kadangi fondas nuo pat savo pradžios nariams buvo suteiktas pagal nario įnašą dydį nustatyto įgaliojimo ir tiesioginio balsavimo balsų skaičiaus teisės, tokia tvarka lengvai ir tiksliai pritaikoma taisyklių tvarkos taisyklė. Kadangi fondas nuo pat savo pradžios nariams buvo suteiktas pagal nario įnašą dydį nustatyto įgaliojimo ir tiesioginio balsavimo balsų skaičiaus teisės, tokia tvarka lengvai ir tiksliai pritaikoma taisyklių tvarkos taisyklė.

Antra nuoroda yra dėl fondo likvidavimo klausimo, kur fondo įstatų komisija ir fondo Taryba siūlo fondo likvidavimo klausimą palikti nuspręsti tik fondo nariams, be Lietuvos bendruomenės Tarybos pritarimo ar nepritarimo. Su tokia logiška išvada, kad fondo nariai, ir tik fondo nariai, turėtų tvarkyti visus savo organizacijos reikalus, taigi ir jo likvidavimą, galima sutikti ar nesutikti, bet sunku teigti, jog tai kaip nors „negerai“.

Taip pat Lietuvos fondo Taryba įstatų projekte paliko nuorodą, kad, likvidavimą atveju, fondo turtas turi būti išdalintas, laikantis fondo tikslų, kad tačiau, turtas turi būti atiduotas tik „lietuviškos organizacijos“, išbraukė. Gali taip būti, kad ir „lietuviškos organizacijos“ gali neturėti tų pačių tikslų, kaip Lietuvos fondas, tad kam į statusą tokį būtina išvisur tinkantį suvaržymą įra-

šyti?

Į tai atsilipti „Drauge“ vedamajame, kad girdi, jei taip, tai „lietuvių suaukoti LF pinigai gali būti išdalinti arabų, žydų, lenkų, Afrikos amerikiečių ir dievai žino kieno organizacijoms, jeigu jos turi atleidimą nuo federalinių mokesčių, o jų tikslai yra panašūs į LF“.

Lietuvių fondo tikslai pačio pradžioje įstatuose ir inkorporacijos dokumente yra aiškiai išvardinti „to support Lithuanian education, culture and traditions, preserve Lithuanian language...“ ir t.t. Tai pagrindinis garantas prieš neteisėtai pasigrobtą turtą. Iš kitos pusės, pvz., Illinois universiteto Lituanistikos katedra, nors ir „lietuviška organizacija“, tikrai tikti į fondo tikslų sąrašą. Toks savo pačių pasistatytas šiuolaikinis baubais visuomenės gadinimas vargu ar veda prie „bendro vartiklio“.

Fondo įstatų projekte yra numatyta aiški teisė JAV Lietuvos bendruomenės Tarybai tartis su fondo sudaryta Patikėtinųjų taryba dėl fondo likvidavimo „taisyklių ir tvarkos“ nustatymu. Kreipiamės į Lietuvos fondo narius. Matote, kiek buvo geranoriškų pastangų tartis ir rasti tinkamus siūlytus fondo įstatų papildymus. Ar dėl dviejų Pasitarimų grupės sutartų, bet fondo Tarybos motyvuotai pakeistų, įstatų nuorodų būtų verta vėl susipriešinti ir negalėti šio reikalingo ir svarbaus darbo tinkamai užbaigti?

Balandžio 30 d. dalyvausite Pasaulio lietuvių centre vykstančiam fondo narių metiniame suvažiavime arba įgaliojate kitą narį ar LF vadovybę suvažiavime atstovauti. Raginame priimti gerai apgalvotą ir šandieniniams reikalavimams pritaikytą siūlomą naujų įstatų projektą. Tiek Lietuvos fondo, tiek Lietuvos bendruomenės darbuotojams reikia grįžti prie abiejų organizacijų bendrų tikslų puoselėjimo — lietuviškos išlaikymo ir tam skirtų uždarinių bei darbų rėmimo.

Pasitarimų grupės nariai:
Arvydas Tamulis,
LF valdybos pirmininkas
Vytenis Kirvelaitis,
LF Įstatų komisijos
pirmininkas
Saulius Anužis,
LF Tarybos ir JAV LB
Tarybos narys
Arvydas Barzdukas,
JAV LB pakviestas
Pasitarimų grupės narys

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Jo atlikti darbai neišnyks

Niekas taip žmonijos nesuvienija, kaip nelaimė. Tuo metu pamirštami skirtumai, nesutarimai, net aštresnio pobūdžio susipriešinimai, visų dėmesiui nukrypstant į vieną tašką. Tai neseniai matėme, P. Azijos pakrantes nusiaubus baisiajai cunami bangai. Visas pasaulis skubėjo į pagalbą nukentėjusiems: padėti, paguosti, atstatyti. Niekas neklausė nei rasės, nei tautybės, nei religinių įsitikinimų — visi staiga tapo tarytum tos pačios šeimos vaikai, kuomet vieno kanciją pajunta visi ir stengiasi ją palengvinti.

Panašiai yra ir dabar, mirus Katalikų Bažnyčios popiežiumi Jonui Pauliui II. Kad tai buvo išskirtinė asmenybė, savo popiežiavimo metu sugebėjusi paveikti kone visą žmoniją, labai akivaizdu. Galima sakyti, kad vienai trumpai akimirksniui (žinome, kad ji tikriausiai pasibaigs su šio popiežiaus laidotuviomis ir naujo šv. Petro vietininko išrinkimu) visi tarytum tapo katalikais...

JAV prez. George W. Bush su žmona Laura praėjusį sekmadienį dalyvavo Mišiose katalikų bažnyčioje Washington, DC; komunistas Fidel Castro Havanoje meldėsi už popiežių kartu su katalikais, nors šv. Tėvas, besilankydamas Kuboje, jam negailėjo pabarimų už žmogaus teisių pažeidimus ir tikinčiųjų varžymą; Neseniai išrinkti į pereinamąją Irako valdžią, musulmonai, prieš pradėdami savo darbo posėdį, susikaupimo minute pagerbė katalikų popiežių; žydai prisiminė, kaip jis atsipiršė jų tautos už bet kada istorijoje Katalikų Bažnyčios padarytas skriaudas, kaip, besilankydamas Izraelyje, nusilenkė holokausto aukų prisiminimui įruoštam muziejui, kaip Jeruzalėje ne tik meldėsi prie Raudų sienos, bet ir jos plyšeli (pagal žydų paprotį), išspraudė savo ranka parašytą maldą...

Milijoninėje minioje, susirinkusioje į Romą atiduoti paskutinę pagarbą šiam ypatingam asmeniui, matome tokių tautybių, rasų įvairumą, kokio vienoje vietoje galbūt niekuomet nematėme. Ir tai dar ne viskas — manoma, kad popiežiaus Jono Pauliaus II laidotuvioms (šios

savaitės penktadienį) į Romą iš visų pasaulio kraštų suvažiuos bent kita tiek žmonių.

O kiek užuojautų, maldų pasiūstų į Vatikaną! Kiek gražių žodžių pasakyta apie popiežių, kuris ne tik suprato savo pareigų svarbą, bet jas stengėsi vykdyti iki paskutinio atodūsio. Laidotuvių žada dalyvauti daugiau kaip šimtas vadų iš įvairių valstybių, ypač tų, kuriose lankėsi popiežius Jonas Paulius II — tarp jų ir Lietuvos prez. Valdas Adamkus. Jis jau turėjo laimės su popiežiumi susitikti, kaip ir kiti du buvusieji Lietuvos prezidentai — net Rolandas Paksas, kurio prezidentavimas baigėsi taip negarbingai. Kas žino, kokią įspūdį pastarajam paliko susitikimas su šiuo šventu žmogumi, bet negalime abejoti, kad visgi paliko. Kaip ir visiems, kurie bent valandėlei buvo popiežiaus Jono Pauliaus II artumoje. O kiek lietuvių jis per 26-erius popiežiavimo metus priėmė įvairiose audiencijose, kiek kartų didžiųjų šventųjų metu, suteikdamas „urbi et orbi“ palaiminimą, tarp kitų kalbų (kurių popiežius mokėjo nemažai) kelis žodžius ištare ir lietuviškai. Žinome, kad niekuomet Katalikų Bažnyčios istorijoje nebuvo popiežiaus, taip artimo lietuviams ir Lietuvai. (Juk buvo ir labai mus priešinąi nusiteikusių, kai popiežiai skatino Kryžiaus karus ir siuntė kryžiuočius „krikštyti pagonių lietuvių“.) Šv. Tėvas ne kartą pabrėžė (ne vien lietuviams), kad „pusė jo širdies yra Lietuvoje“. Buvo savotiška staigmena ir praėjusią savaitę, kai, rodant dokumentinį filmą apie popiežių — anuomet Karol Wojtyła — jaunystę ir net jo norą tapti aktoriumi, staiga išgirdome jaunuolį, deklamuojantį Adomo Mickevičiaus „Pono Tado“ poemos pirmąsias eilutes: „Lietuva, tėvyne mano...“

Vienos laidos „Chicago Tribune“ dienraštyje buvo išspausdinta karikatūra, kurioje šv. Petras perspėja popiežių, pasilenkusių prie debesėlio krašto ir žiūrintį žemyn: „Nesirūpink, Jonai Pauliau, tavo avelės nepražus...“ Nepaisant, kas bus išrinktas nauju popiežiumi, Jono Pauliaus II paskleista žmonijos vienybės idėja neišnyks.

DIEVO – ŽMOGAUS POEMA

Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus gyvenimas ir kančia

Marija Valtorta

Nr. 14

O koki epą būtų sukūręs apie Tave! Nors ir pagonis, tačiau turėjęs aiškų ir atvirą dvasią, būtų surinkęs Tavo žodžius. Turėtume Tavo gyvenimo aprašymą. O dabar neturime nei poetų, nei rašytojų. Per vėlai atėjai į šį pasaulį. Egoizmas ir religinis-socialinis nuosmukis užgesino mums bet koki poetiškumą bei genialumą. Dar nepažinusiųjų Tavo mūsų išmintį ir pranašų raštai apie Tave nerado atgarsio mokiniuose. Tavo išrinktieji bei ištikimieji daugiausia neišsilavinę žmonės. O kiti... Ne, nebeturime koheletų, kurie perteiktų žmonėms Tavą išmintį ir asmenybės žavesį. Nebeturime, nes tai padaryti truksta labiau dvasios ir ryžto nei sugebėjimo. Supratinęsnioji Izraelio dalis — kurčia ir nebyli lyg žuvis, ji nebegali apdainuoti Dievo šlovės ir stebuklų. Bijau, kad viskas bus užmiršta arba iškreipta. Dėl nesugebėjimo ir iš piktos valios...

„Ne, nebus. Jeigu Dievo Dvasia įėjo į širdis, Ji pakartos Mano žodžius ir paaiškins jų prasmę. Dabar Dievo Dvasia kalba Kristaus lūpomis... Vėliau Ji kalbės patiems sieloms ir primins Mano žodžius.“

„Kad tik greičiau tai įvyktų! Kuo greičiau, nes mažai kas klausosi Tavo žodžių, ir dar mažiau,

kurie Tave supranta. Mano nuomone, Dievo Dvasia — galinga lyg ugnis, galinti apimti sielas, nors jos ir norėtų kažko švelnaus ir malonaus. Manau, jog liepsnojanti Dvasios ugnis sudegins drungnas ir abejingas sąžines ir išpaus jose Tavo žodžius. Pasaulis turės Tave pamilti — to nori Aukščiausiasis! Bet kada tai įvyks?“

„Meilė ateis, pasiaukojus Man iš meilės. Ji bus lyg graži liepsna, kylanti iš tos aukos. Ir ji neužges, nes Auka niekada nesibaigs. Prasidėjusi ji tęsis tol, kol egzistuos pasaulis.“

„Bet tuomet... Tu tikrai turi būti paaukotas, kad tai atsitiktų?“

„Taip“, — Jėzus padaro įprastinį judesį, išreiškiantį atsivėmimą savo likimui: Jis išskleidžia į išorę atkreiptais delnais rankas ir palenkia galvą. Tada vėl ją pakelia, šypsteli nuliūdusiam Lozoriui ir taria: „Nekūniškas meilės Dvasios balsas nebus panašus į didelį ūžimą, jis bus švelnus kaip meilė, švelnus lyg nisanos vėjas, tačiau galingas lyg mirtis. Nepaaiškinamas Meilės veikimas! Neatskiriamas nuo Mano misijos... Ir Aš nesibijau kaip tu, kad tai, ką daviau, dings. Priešingai, iš tiesų sakau tau: Šviesa kris ant Mano žodžių, ir jūs suprasite jų dvasią. Einu ramus, nes patikiu savo mokymą Šventajai Dvasiai, o savąją Dvasią — Tėvui.“

Jėzus susimąstęs palenkia galvą. O tada padeda ritinį, pažadinsį pokalbį, ant skrynios, padarytos iš juodmedžio ar kokio kito tamsaus medžio, inkrustuoto gelsvu dramblio kaulu, kurią tamai buvo atnešė iš gretimo kambario, ir kurioje turėjo būti sudėti brangūs indai. Ir taria Lozoriui: „Išėjime. Turiu su tavimi pasikalbėti.“

„Taip, Viešpatie“. — Lozorius pakyla nuo kėslų ir nuseka paskui Jėzų į sodą, kuris beveik skęsta tamsoje, nes jau baigiasi diena. Pirmieji mėnulio spinduliai dar vos pastebimi...

Pabaiga

Kryžių kalno fragmentas.

Lietuvių fondo valdybos pirmininkas Arvydas Tamulis (kairėje) ir LF tarybos pirm. Vytautas Kamantas.

Edvardo Šulaičio nuotrauka.

Vasario 16-osios gimnazijoje

Atvirų durų diena

2005 m. vasario 19 d. Vasario 16-osios gimnazijoje vyko Atvirų durų diena. Ši diena rengiama kiekvienais metais. Šiais metais susirinko itin gausus lankytojų būrys (apie 200 tėvų su būsimais mokiniais). Gimnazijos mokytojai pristatė savo dėstomus dalykus, supažindino su mokykla. Svečiams pasveikino direktorius A. Šmitas. Po to svečiams koncertavo mokyklų dainininkai ir muzikantai, vadovaujami mokytojo G. Ručio. Muzikantai ir jų tėveliai susidomėjo klausėsi 5-6 kl. mokinių pasakojimų istorijų ir žiūrėjo 7-8 kl. mokinių vaidinimą anglų kalba. Vaidinimą paruošė anglų mokytojos M. Šmitienė ir B. Bugla.

Po to svečiai galėjo susipažinti su mokykla: Buechstein rodė filmus apie mokyklą gyvenimą ir darbą, o

mokytoja L. Mansienė demonstravo cheminius bandymus. Matematinis galvosūkis paruošė mokytoja R. Vomberg. Lankytojai galėjo pasigrožėti ir gimnazistų dailės darbais — puikią jų parodą surengė dailės mokytoja J. Lemkienė. Mokytojas H. Korb aprodė svečiams kompiuterių klase, o greta esančiame darbelių kabinete lankytojai pirmą kartą pamatė, kaip audžiamos ir pinamos lietuviškos juostos — šitai jiems parodė gimnazijos mokiniai su mokytoja E. Kaufmann. Mokytojas H. Herbel su 5-6 kl. mokiniais rodė gimnazijos ir jos teritorijos maketą. Prancūzų k. mokytoja B. Heidt su kai kuriais prancūzų kalbos besimokančiais mokiniais įrengė kavinę, kurioje visi, kas norėjo, galėjo paragauti prancūziškų blynėlių.

Besidomintys galėjo apžiūrėti gimnazijos merginų ir vaikų bendrabučius. Čia kava ir

pyragais vaišino tryliktokai, vadovaujami mokytojų M. Shaefer ir I. Krauter. Surinktos aukos buvo paskirtos išleistiems. Svečiai aplankė biblioteką, koplyčią, pilies bokštą, iš kur galėjo pasigrožėti miestelio apylinkėmis. Jie labai domėjosi mažomis klasėmis, mokyklų gyvenimu.

Baigta byla

Vasario 22 d. Darmstadt darbo teisme baigėsi kun. Alfonso Kelmelio byla prieš Vasario 16-osios gimnazijos kuratorijos valdybą, kuri ji buvo atleidusi iš darbo pagal Vokietijos darbo įstatymus. Kunigas padavė kuratorią į teismą. Vėliau valdyba atšaukė savo atleidimo raštą, nes kunigų skyrimą ir atšaukimą tvarko vyskupai. Vyskupas Matulaitis, kuris kun. Kelmelį buvo pasiuntęs į gimnaziją dirbti, turėjo teisę kunigą bet

kada atšaukti iš savo vyskupiją. Painformuotas apie kun. Kelmelio atleidimą ir ginčą, vyskupas Matulaitis pasinaudojo savo teise ir kun. Kelmelį atšaukė iš gimnazijos. Kun. Kelmelis vis tiek tęsė bylą prieš gimnaziją, reikalaujamas, kad būtų sugrąžintas į darbą arba jam būtų priteista kompensacija. Kuratorija teisme paaiškino, kad ji atleidimo raštą atšaukė, tai reiškia, ji kunigo neatleido. Kunigas gimnazijoje nebėgali dirbti, nes vyskupas jį atšaukė. Teismas patvirtino, kad kuratorijos valdyba Kelmelio neatleido ir užbaigė bylą. Taigi teismas kun. Kelmeliui jokios kompensacijos nepriteisė. O apie vyskupo sprendimą kun. Kelmelį atšaukti teismas nenorėjo kalbėti, nes tai ne šios bylos reikalas.

Priėmimas Strasbūre

2005 m. vasario 22 d. Strasbūre Lietuvos valstybės atkūrimo proga priėmimą surengė LR nuolatinis atstovas prie Europos Tarybos, ambasadorius N. Germanas su žmona. Priėmime dalyvavo ir kitų ambasadų atstovai, šiuo metu reziduojantys Strasbūre. Šventiniame vakare koncertavo Vasario 16-osios gimnazijos šokėjai, muzikantai bei dainininkai. Mokytojų G. Ručio ir A. Rucienės paruošta mokinių programa džiugino svečius lietuviška dvasia.

Pagrindinis minėjimas Vokietijoje

Vasario 16-osios gimnazija savo Nepriklausomybės šventės šiais metais nurodė, nes visa gimnazija dalyvavo Vokietijos Lietuvos bendruomenės valdybos ruošiamame pagrindiniame minėjime šeštadienį, vasario 26 d., Huetenfeld. Jame mokiniai atliko meninę programą ir darė visokius pagalbinius darbus. Del blogo oro šiais metais suvažiojo tik

Vasario 16-osios gimnazijos tautinių šokių grupė, atlikusi programą.

M. Dambriūnaitės-Šmitienės nuotr.

Vasario 25 d. gimnazijoje susitikusios (iš kairės): ambasadorė Gintė Damušytė, D. Totoraitienė, Lietuvos Respublikos Seimo narė A. Aleknaite-Abramkienė, LR prezidento patarėja H. Kobekaitė ir Jadvyga Damušienė.

KITU ŽVILGSNIU

Vytautas V. Landsbergis (kino režisierius)

BORIS CEP OV VERTAS VALSTYBINIO APDOVANOJIMO!

Lietuvių tautos pilietinio ugdymo procese netikėtai atsirado vienas ryškų rusų tautybės veikėjas, darantis ypąč pozityvią įtaką brentančiai lietuvių savimonei. Tai Rusijos ambasadorius Lietuvoje — Boris Cepov. Buvo pasigirdę balsų, kad dėl nepagarbaus požiūrio į Lietuvos valstybę ir joje vykstančius procesus ambasadorių galbūt derėtų atšaukti. Gink Dieve — tokio žmogaus buvimą Lietuvoje reikėtų ypatingai saugoti ir puoselėti — tai aukso gysla, grūdas ir veršis viename asmenyje. Galbūt J. Karosui derėtų netgi specialiai į Rusijos užsienio reikalų ministeriją kreiptis, prašant šio diplomato kadenciją pratęsti Lietuvoje kuo ilgesniam laikui. Tylus mūsų valdžios vyrų nesureagavimas į diplomato netaktą irgi rodo tai, kad jie suprato, kur B. Cepov šuo pakastas. Jie suvokė, kad šis reikalas Lietuvai yra paradoksaliai naudingas — rusų diplomato minusas virsta lietuvių sąmonės pliusu...

Kokie šio diplomato nuopelnai lietuvių tautai? Ogi akiavizdas — jis, galima sakyti, vienu šūviu nušovė tris žuikis, it koks baronas Miunhauzenas. Pabandykite tuos žuikis išvardinti.

Pirmas žuikis — ambasadorius savo neatsargiais ir isteriškais pareiškimais suvienijo lietuvių tautą. Lietuviai visada linkę vieni kitus akis sakoti, kol kas nors neužgauna jų nacionalinio orumo, savigarbos. Tarkim, kai rusų tankai pro mūsų Parlamentą pravažiuoja

— lietuviai kaip mat susivieni-ja. Kai B. Cepov pasako ką nors įžeidžiančio — irgi. Išvada: Valstybės strategams tokias taikias ir neskausmingas akcijas, kaip B. Cepov retykiais reikėtų netgi sąmoningai surežisuoti, gal net pamokėti B. Cepov iš rezervo fondo ar pan. Kad laikas nuo laiko, kai nesant taika ir kvičrai mūsų Valstybėje jau pernelyg ima lietus per kraštus, atsirastų koks kaimyninės valstybės išsišokėlis ir viešai lietuvių iškeiktų, pavadintų juos kokiais nors išsigimėliais ar pan. Taigi B. Cepov tesikeikia, o Lietuvoj „vienybė težydi“... (Juk ir V. Putin, kai jo vertinimai labai jau ima kristi, kaipmat suorganizuoja kokią nors karišką akciją, konsoliduojančią rusų tautą. O mes, žmonės taikus, — mums kariškų akcijų, tankų ir t.t. neboreikia, bet va — „gydymas žodžiu“, kaip sakoma Hipokratų priesaikoje — kartais nepakenktų...)

Antras žuikis — ambasadorius padeda lietuviams sparčiau sveikti nuo lėtinio homo sovietinio sindromo, nuo sovietinių laikų nostalgijos — jis kerta tiesiog per stribišką mentalitetą šaknis. Tad net ir pakeliui kavinų rusiškos muzikos klausytojai ir rusiškų kriminalinių serialų gerbėjai pasidaro aišku, kad — jeigu jau sveikimo valstybės ambasadorius mūsų krašte šitaip elgiasi, tai ir jo atstovaujama valstybė, matyt, yra tokia pati. Pažinties iš vaisy, kaip sakoma — o juk Boris Cepov yra šio toks

Rusijos valstybės vaisyus.

Trečias žuikis — juokingiausia yra tai, kad ambasadorius Boris Cepov pasakė teisybę. Lietuva ištis yra skandalistų kraštas, politikai vis dar tik mokosi sąžiningumo bei pagarbaus elgesio su oponentais, o bulvarinė spauda, viešindama privačius pokalbius, tyčiodamasi iš jai nepataikaujantių politikų, ištis sukuria slogų kompleksuoto krašto įspūdį. Bet tai augimo ligos, savotiška „kiaulytė“. Tačiau — jei Lietuvos politinį gyvenimą palygintume su Rusija — tai būtų gražiai, kaip „nėskandalingoje“ Rusijos Dūmoje, pas mus dar nesimūšama. (Vieną kartą, tiesa, gerbiamas A. Patackas pamokė žurnalistinės etikos vieną skandalingesnį žurna-

listą, bet tai juokai, palyginus su Maskvos Dūmoje vykstančiais „mordobojais“, susidorojimai su oponentais, legaliais Čečėnijos prezidentų žudymais, bandymais nuodinti kaimyninių valstybių prezidentus ir t.t.) Ir dar juokingiau, kad šį B. Cepov „kablį“ prarijo ir dėl jo išsižeidė būtent bulvariška Lietuvos didžiųjų dienraščių spauda, kuri tik ir gyvena iš pigių lietuviškų realybės šou — politinių skandalų bei gandų padidini-mu. Įvertinus taktiškai tikslų, toliaregišką ir lietuviams naudingą ambasadoriaus B. Cepov smūgį, per kurias nors valstybines šventes jį derėtų apdovanoti ir koki nors garbingą apdovanojimą, pvz., „Už nuopelnus, ugdant pilietinę lietuvių savimone“ įteikti.

„DRAUGAS“ SKELBIA KONKURSA

skirtą „Draugo“ 95-rių metų sukakčiai paminėti. Tema: „Draugo“ istorija, nuo įsteigimo iki šių dienų. Rašinio apimtis: 100 mažinėle ar kompiuteriu rašytų puslapių (gali būti ir daugiau)

Dalyvauti gali istorikai, žurnalistai, rašytojai, studentai ir kiti, sugebantys rašyti. Už geriausią tekstą skiriama 1,000 dol. premija, kurios mectenatas yra Kazimieras Rožanskas.

Rašiniai turi būti atsiųsti iki 2005 m. liepos 12 dienos.

Rašiniai pasirašomi slaptyvardžiu, o atskirame voke įrašoma tikroji autoriaus pavardė, adresas ir telefonas.

Siųsti „Draugo“ leidėjų valdybos pirm. Marijai Remienei „Draugo“ adresu: 4545 West 63rd. Str., Chicago, IL 60629.

SIŪLO DARBA

Jobs available in WI.
Eng, DL, Exp. required.
SS helpful,
pay \$90 and up.
Call 262-657-8044.

PASLAUGOS

STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO.
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukse S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smakaitienė
kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

Šildymas Saldymas

6556 S. Kedzie Chicago, IL 60629
Prekyba, instaliavimas, aptarnavimas
— Licensed — Bonded — Insured
24 val. per parą
7 dienos per savaitę
773-778-4007
773-531-1833

NEKILNOJAMASIS TURTAS

VIDA M. SAKEVICIUS
Real Estate Consultant
Nekilnojamojo turto
pirkimas, pardavimas
708-889-2148

Mokesčių skaičiuotojų paslaugos

Pildau TAX
(pajamų mokesčių) formas.
SUVEDU BUHALTERINE APSKAITĄ.
TVARKAU ĮVAIRIUS
FINANSINIUS REIKALUS.
Gediminas Pranskevičius
3805 N. Seeley
Chicago, IL 60618
Tel. 773.935.0472

SIŪLO DARBA

Caregiving jobs in Wisconsin
1. Need Italian speaking man or woman to take care of Italian man
2. Experienced male or female caregiver needed for woman on dialysis, must be able to transfer a 180 lb person, must have DL
SS; medical background a plus.
CALL 262-657-8044.

IŠNUOMOJA

Woodridge išnuomojami
1-2 mieg. naujai suremontuoti
butai. 1 mieg. — \$620-\$650;
2 mieg. — \$710-\$750.
Tel. 630-910-0644, Jana.

Išnuomojamas

3 kamb. 1 mieg. butas.
\$430 per mėn.
Tel. 708-275-2070

„DRAUGO“ SKELBIMŲ SKYRIUS

TEL. 773-585-9500

SIUNTINIUS, PINIGUS, AUTOMOBILIUS

SIŪSKITE PER
ATLANTIC Express Corp.
YRA GALIMYBĖ
UŽSISAKYTI KONTEINERĮ
SIUNČIAME AIR CARGO IR LAIVU
LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ, BALTARUSIJĄ
IŠSIUNČIAME KIEKVIENĄ SAVAITĘ.
PRISTATOME GAVĖJUI TIESIAI RANKAS.
1-800-775-SEND
Mūsų atstovai:
Bravo Coffee and Deli
238 Main Str. LEMONT, IL 60439, Tel: 630-257-3300
KALYNA corp.
338 S. Rohlwing Road PALATINE 60067, Tel: 847-776-7766
2719 W. 71st Str. CHICAGO, IL 60629, Tel: 773-434-7919
8801 78 Th Ave BRIDGEVIEW, IL 60455, Tel: 708-599-9680

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

VATIKANAS

Kol nepaliaujamas srautas piligrimų ilgas valandas laukė, kol galės atsisveikinti su popiežiumi Jonu Pauliumi II, Italija trečiadienį ruošė raketas ir karo laivą, kad apsaugotų ir popiežiaus laidotuves atvykusius pasaulio vadovus. Italija į savo sostinę papildomai siunčia tūkstančius policininkų, žvalgybos lėktuvų, priešlėktuvinės raketos ir viena karo laivą. Laidotuves pareikšti paskutinę pagarbą popiežiui, kovojusiam už pasaulio taiką ir vienybę, susirinks beveik 200 pasaulio vadovų. Tarp jų bus ir tokių, kurie retai ar net niekada nesusitinka.

ROMA

Vakarių pasaulis dar nepasirėngęs turėti juodaodį popiežių, pareiškė kardinolas iš Afrikos Francis Arinze. Tai jis sakė interviu Italijos laikraščiai „Repubblica“. „Popiežius iš Afrikos taptų tikru iššūkiu Bažnyčiai, pasauliui ir žiniasklaidai“, pridūrė F. Arinze, kuris yra įvardinamas kaip galimas popiežiaus įpėdinis. Beje, pats F. Arinze yra juodaodis.

PARYŽIUS

Mirė Monako princas Rainier III, kuris kelias pastarąsias savaites gulėjo ligoninėje. Princui buvo 81 metai. Rainier III šią mąžytę kunigaikštystę prie Viduržemio jūros valdė nuo 1949 metų. Jį pakeis 47-erių princas Albert, kuris karališkasis savo tėvo pareigas perėmė praėjusią savaitę, kai neliko vilčių, jog Rainier atsisąus.

BRIUSELIS

JAV įspėjo Europos Sąjungą (ES), jog neleistina atsisakyti draudimo parduoti ginklų Kinijai, pareiškė kardinolas, kad priešingai atveju bendrija susilauks atitinkamos Washington reakcijos. JAV valstybės sekretorės pavaduotojas Robert Zoellick pareiškė, kad ES pasiuntė „ne-

teisingas žinias“ Beijing jau tuo, kad apskritai ėmė svarstyti tokią galimybę. JAV ryžtingai reikalauja nepanaikinti draudimo, ypač remdama potencialia grėsme Taivanui, jeigu Kinija įsigis modernių ginklų iš ES.

JAV

BOSTON

Būdamas 89 metų, antradienį mirė Saul Bellow — vienas garsiausių po Antrojo pasaulinio karo Amerikos romanistų. S. Bellow dėl natūralių priežasčių mirė savo namuose Brookline, Ma, šalia esant žmonai ir dukrai. Pulitzer ir Nobel premijų, trijų Nacionalinių knygų premijų laureatas S. Bellow parašė tokius romanus kaip „The Adventures of Augie March“, „Herzog“ ir „Henderson and the Rain King“. Jo darbuose užčiuopiama žmogaus egzistencijos esmė, perteikiama imigrantų ir žydų patirtis, socialinės problemos XX a. Amerikoje. 1915 m. Kanadoje, imigrantų iš Rusijos šeimoje gimęs S. Bellow vėliau su šeima persikraustė į Čikagą, su kuria jo kūryba susiję labiausiai.

RUSIJA

MASKVA

Rusijos Valstybės Dūma pavieniam komitetui pateikti informaciją dėl to, kad nepagrįstai plačiai, kai kurių deputatų nuomone, šalies žiniasklaidos priemonės nušviečia įvykius, susijusius su popiežiaus Jono Pauliaus II mirtimi. Tokį pavidimą pasiūlė duoti populistinės Rusijos liberalų demokratų partijos (RLDP) narys Aleksandras Mitrofanov. A. Mitrofanov nuomone, Rusijos žiniasklaidos priemonės nepagrįstai skiria pernelyg daug dėmesio geduliui Vatikane. „Mes — ortodoksijos šalis, ir taip plačiai nušviečiant įvykių neteisinga. Reikia būti atsargiems šiuo klausimu“, pareiškė parlamentaras.

AZIJA

KABULAS

Afganistane trečiadienį sudužus JAV kariniam sraigtasparniui žuvo devyni JAV kariai. Nelaimė įvyko Gazni provincijoje, maždaug už 120 km į pietvakarius nuo sostinės Kabulo. Nelaimė greičiausiai įvyko dėl blogų oro sąlygų, siaučiant smelio audrai, kai sraigtasparnio igula vykdė eilinę misiją.

BIŠKEKAS

Kirgizijos Aukščiausiasis Teismas išteisino žinomą šalies politiką Feliksą Kulov. Atitinkamą sprendimą Aukščiausiasis Teismas priėmė trečiadienį Kirgizijos generalinės prokuratūros ir Aukščiausios Teismų, prašydamas išteisinti F. Kulov. F. Kulov, seną nušalinto Kirgizijos prezidento Askar Akajev priešinininką, iš kalėjimo paleido kovo 24 d. opozicijos šalininkai. 2002 m. lapkritį F. Kulov buvo nuteistas 9 metus kalėti už pareiginių įgaliojimų viršijimą ir grobimą stambiu mastu, kai buvo vienos srities gubernatorius ir Biškeko meras.

ARTIMIEJI RYTAI

BAGHDAD

Irako parlamentas naujuoju prezidentu trečiadienį paskyrė kurdų vadovą Jalalą Talabani ir taip išvedė šalį iš politinės aklavietės, sudarydamas sąlygas formuoti Vyrčiausybę daugiaus kaip du mėnesiai po istorinių rinkimų. J. Talabani yra pirmasis kurdas, tapęs Irako prezidentu. Tai, kad parlamentas pasirinko J. Talabani, yra svarbi politinė pergalė Irako kurdų mažumai, kuri ilgai kentėjo žiauriai nušalinto diktatoriaus Saddamo Hussein priešprieša. J. Talabani buvo prisaiškintas dveji metai po to, kai žlugo S. Hussein režimas.

PROF. VYTAUTAS PALIŪNAS — KOVO 11-OSIOS NEPRIKLAUSOMYBĖS AKTO SIGNATARAS (1930—2005)

Lietuvoje, Kaune, 2005 m. kovo 12 dieną, po sunkios ligos mirė 74 metų profesorius Vytautas Paliūnas.

Vytautas Paliūnas gimė 1930 m. rugpjūčio 13 d. Kėdainiuose. 1949 m. sidabro medaliu baigė Kėdainių I berniukų gimnaziją, 1954 metais — Kauno politechnikos instituto Hidrotechnikos fakultetą.

Vytautas kilęs iš tremtinių šeimos: keturi tėvo broliai ir mamos sesuo buvo išvežti į Sibirą. Tėvo brolis Juozas Paliūnas buvo vienas iš rezistencijos Lietuvoje vadovų.

Vytautas buvo auklėjamas patriotine dvasia, todėl laikėsi atokiau nuo tuometinės visuomeninės veiklos. Baigęs fakultetą dirbo institute asistentu. 1958—1961 m. mokėsi aspirantūroje. 1963 m. apgynė technikos mokslų kandidato disertaciją.

Nuo 1965 m. KPJ Teorinės mechanikos katedros vedėjas, docentas. 1972 metais apgynė technikos mokslo daktaro disertaciją. Nuo 1972 iki 1991 metų buvo Kauno politechnikos instituto, vėliau universiteto, Teorinės mechanikos katedros vedėjas, profesorius. Yra daugelio mokslinių išradimų autorius. Už jo moksl-

Prof. Vytautas Paliūnas.

nius darbus apdovanotas Lietuvos valstybine premija. (1983 m.) Paskelbė spaudoje 70 mokslinių darbų. Už vadovėlių aukštosios mokykloms „Teorinė mechanika“ 1992 m. jam suteikta Nacionalinė premija. 1991—1999 buvo Lietuvos mokslų akademijos tarybos narys.

Prasidėjęs Atgimimui, Vytautas aktyviai įsijungė į visuomeninę veiklą ir Kauno politechnikos instituto Teorinės mechanikos katedroje įkūrė Sąjūdžio grupę. Buvo Vytauto Didžiojo universiteto iniciatyvinės grupės narys, 1989 —

DRAUGAS, 2005 m. balandžio 7 d., ketvirtadienis 5

1991 m. — Vytauto Didžiojo universiteto Atkuriamojo Senato narys. 1990 m. mokslininkas buvo išrinktas į Aukščiausiąją Tarybą. 1990 — 1992 m. V. Paliūnas Lietuvos Aukščiausios Tarybos deputatas, Kovo 11-osios Nepriklausomybės Akto signataras, vyriausybės narys archyvų sugrąžinimo klausimu. Dirbdamas švietimo, mokslo ir kultūros komisijoje, daugiausia dėmesio skyrė mokslo plėtros reikalams. Vytautui rūpėjo Rytų Lietuvos problemas, todėl jis aktyviai įsitraukė į laikinosios komisijos veiklą. Vėliau dirbo Ekonomikos komisijoje. Buvo Lietuvos radijo ir televizijos valdybos narys. Priklausė Tėvynės sąjungai.

1995 m. prof. V. Paliūnas išrinktas į Kauno miesto tarybą ir valdybą, buvo Kauno savivaldybės Ekonomikos biudžeto komisijos pirmininkas. 1966 metais Vytautą išliko insultas, 2000 metais patyrė antrą insultą, po kurio sunkiau susirgo.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras prof. dr. Vytautas Paliūnas buvo iškilius patriotas, principingas ir išskirtinės erudicijos žmogus. Pasirūpė analitine mąstytyste, labai atkakliai ir nuosekliai siekdavo užsibrėžtų tikslų. Tarp universiteto studentų išlieka kaip puikus pedagogo pavyzdys. Vytautas buvo vedęs, liko žmona ir vaikai.

Atminimo knygoje europarlamentarė L. Andriukienė V. Paliūną prisimena, kaip tikrą Lietuvos patriotą, mokslininką, dar 1999 metais suvokusi, kad mūsų tėvynės kelias į laisvę, atgal į demokratinių šalių tarpą bus sunkus, pareikalaviantis iš kiekvieno aukos, pasiryžimo, susitelkimo ir atkaklaus darbo.

Nepriklausomybės Akto signataras N. Medvedevas pasibrazė, kad V. Paliūno indėlis, kuriant Lietuvos nepriklausomybės pamatus yra neišmatuojamas. „Tokie žmonės nemiršta, o išeina į legendą, į istoriją. Butent dėl tokių žmonių, jų puoselėtų vertybių ir gyvena tauta“. Signataras V. Žiemelis rašo: „V. Paliūnas mano atmintyje išlieka kaip oras, inteligentiškas, nuolat ieškantis atsakymo į mūsų valstybei kylančius klausimus, visada bandantis surasti kompromisinį sprendimą. Mokėjimu išklau- syti, būti pakantiu bet kokiai nuomonei, Vytautas buvo pavyzdys ne tik signatarams, bet ir naujos kartos politikams“.

Signataras prof. dr. Vytautas Paliūnas palaidotas Kaune, Petrašiūnų kapinėse. Šv. Mišios buvo aukojamos Kaune, Panemunės Švččiausios Mergelės Marijos bažnyčioje. Amerikoje, Los Angeles šv. Mišias aukojo kun. dr. Arvydas Žygas, kuris su prof. Vytautu Paliūnu kartu dirbo Vytauto Didžiojo universitete.

Signatarą prof. dr. Vytautą Paliūną ilgai prisimins ir jo netekę liūdes, taip pat gimines bei artimieji gyvenantys Kalifornijoje.

Aušra Bulotienė
Los Angeles, CA

CLEVELAND, OH

LABDAROS DARBAI

Bendras Amerikos Lietuvų (šalpos) fondas — BALFas jau per šešiasdešimt metų šelpė ir toliau šelpia pagalbos reikalingus tautiečius tėvynėje bei kituose pasaulio kraštuose. Nors aukotojų eilės retėja ir talkininkų kartais sunku prisipažinti, BALFo skyriai su viltimi tebeįturi ir ateitį.

Nuo pat BALFo įsisteigimo 1944 m. kovo 25 dieną Cleveland lietuvių buvo ir tebera jautrus artimo meilės darbams, savo skyriuje energingai pravedami piniginius ir drabužių vėjus ir visokias būdais rinkdami aukas BALFo centrui.

Cleveland skyriui jau daug metų pirmininkauja Vincas Apanius. Su juo kartu dirba Ona Šilėnienė, Vincas Urbaitis, Jurgis Šenbergas, Dana Čipkienė, Nomedas Vucianienė, Erika Steponavičienė, Andrius Belzinskis ir Aleksas Petruskis.

Per daugelį metų išsivystė tiesioginis ryšys su Lietuvos žmonėmis ir buvo pradėtas siuntinių pakavimo bei persiuntimo darbas. Buvo susisiekta su Švietimo ministerija, su Vilnijos

draugija, su atskirais vaikų globos namais, gauti paramos ieškančių adresai ir per gerą dešimtį metų sėkmingai dirbta su apie trim dešimtim, daugiausia Rytų Lietuvos, mokyklų bei mokyklėlių. Šitą darbą dirbo Ona Šilėnienė su talkininkėmis: Magdute Liutkienė, Maryte Puškorienė, Natalija Bieliniene, Kazimiera Vaiceliūnienė ir kitomis. Jos jautė, kad per šitas provincijos mokyklas buvo prieinama prie pačių vargingiausių ir labiausiai paramos reikalingų žmonių. Panašiai galvojo ir tie, kurie gausiai rėmė šį darbą savo aukomis: drabužiais, patalynė, avalynė, žaislais, mokyimo priemonėmis ir, aišku, pinigais.

Iš praėjusių, 2004, metų spalio 9 d. įvykusio BALFo direktorių suvažiavimo Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos patalpose Čikagoje protokolo, kurį perskaitė Dana Čipkienė, sužinome, kad tais metais Lietuvos vargo mokykloms buvo iš Cleveland persiuntę 6,737 svarai siuntinių Vilniaus, Trakų, Širvintų, Šal-

čininkų ir kitų rajonų mokykloms. Persiuntimo išlaidos — 4,874.76 dol. Gauti pakvitavimai ir padėkos laišškai.

Dana Čipkienė, kuri direktorių suvažiavime atstovavo Cleveland BALFo skyriui, perskaitė ir praėjusių metų suvažiavimo protokolą, kur pirm. dr. Pranas Budininkas savo pranešime tvirtino, kad Lietuvoje 16 proc. gyventojų yra skurdžiai ir iki 3 proc. visiškai vargšai.

Dr. J. Šalna, generalinis sekretorius, papasakojo, kad Lietuvon buvo nuvežta 40,000 BALFo dolerių ir įteikta kardinolui J. Bačkuii jo globojama amatų mokyklai ir Vilniaus Betanijos valgyklai.

BALFo centro valdybos pirmininkė Maria Rudienė paminėjo eilę šių dienų BALFo džiugio ir krizės ženklų. Džiugi naujiena, kad BALFas gavo pusės milijono dolerių palikimą iš vieno architekto, kuris, būdamas studentu Vokietijoje, gavo iš BALFo stipendiją. BALFą palietė ir skaudžios nesėkmės. Dėl banko bankroto Lietuvoje BALFas neteko

30,000 dolerių; dingo 100 dežių, siųstų per Pukščio agentūrą, ir 270 dežių, siųstų per Repsio (Amber International) agentūrą. Kai buvo atrasta 160 dežių, už jas vėl reikėjo mokėti. Pagal pirmininkę, BALFas šiandien esąs blogoje finansinėje padėtyje.

Dėl tų nesėkmių Cleveland BALFo skyriui buvo pareikšta, kad siuntinių organizavimą ir siuntimą sustabdytų. Tai esąs centras darbas. Iš skyrus laukiamą, kad visi surinkti pinigai būtų persiunčiami centrui, o ne išleidžiami vietinių siuntinių siuntimui apmokėti.

Centro išdininčas Faustas Strolia suvažiavime pranešė, kad per praėjusių metų devynis mėnesius gauta pajamų 86,765.69 doleriai, o siuntinių į Lietuvą pasiūta 998 ir į Suvalkų trikampį 722, iš viso 288,800 dol. vertės.

„Labdarininkas yra dieviausias augantis mūšyje Dievo valios pasireiškimas“, — tai šv. Jono Bosco mintis, kuri dar gyva ir klevelandiečių mintyse bei širdyse.

V. R.

Šventojo Tėvo atminimui nusilenkė Lietuvos šviesuomenė

Atkelta iš 1 psl.

popiežius priminė, kad protui nebūtų užkirstas kelias, vedas pasilpatis link. Jonui Pauliui II turime dėkoti ir už kiekvieną pasauliui ištartą lietuvišką žodį, sakini, paminėtą Lietuvos vardą“, teigė V. Daujotytė.

Istorijos profesorius Edvardas Gudavičius mus palikusi

popiežių istoriniame kontekste lygino su Karoliu Didžiuoju ir Grigaliumi Didžiuoju, o jo laikotarpį vadino Jono Pauliaus II epocha. „Visa, ką jis darė, išėjo iš jo esybės ir buvo taip tikra, kad dabar šio vieno didžiausio istorijoje popiežių gedi visas pasaulis“, sakė E. Gudavičius.

Didžiausios pagarbos popie-

žių žodžius taip pat tarė poetas akademikas Justinas Marcinkevičius, humanitarinių mokslų daktarai Halina Kobekaitė bei Nerija Putnaitė, vertėjas Antanas Gailius. Lietuviai ir užsienio kompozitorių kūrinius atliko Kauno valstybinis choras, diriguojamas profesorius Petro Bingelio.

Prezidentas apgailestauja, kad parlamentariai protestui pasirinko bado akciją

Vilnius, balandžio 6 d. (BNS) — Prezidentas Valdas Adamkus apgailestauja, kad Seimo nariai protestui pasirinko bado akciją, tačiau teigia neigalintis nieko pakeisti.

„Prezidentas apgailestauja, kad du Seimo nariai, nesutikdami su Seimo priimtu sprendimu, pasirinko tokią drastišką protesto formą. Tačiau prezidentas nemato būdų ir priemo-

nių, kaip įsiai galeit pakeisti šį Seimo sprendimą. Jis ragina ir tikisi, kad Seimas ras jėgų, itakos ir galių, kad šie du Seimo nariai nutrauktų sveikatai pavojingą akciją“, sakė prezidento atstovė spaudai Rita Grumadaitė.

Trečiadienį vykusiam V. Adamkaus ir Seimo frakcijų vadovų susitikime, Liberalų ir demokratų frakcijos seniūnas

Valentinas Mazuronis šalies vadovo prašė atkreipti dėmesį į badaujantį parlamentarus.

Liberaldemokratų siūlymu pradėti rinkti parlamentaro paraišai po kreipimusi į prezidentą Valdą Adamkų, kuriame prašoma „principingai pareikalauti iš užsienio reikalų ministro ir VSD vadovo žengti vienintelį garbingą žingsnį — atsistatydinti iš esamų pareigų“.

Lietuvos televizijos naujienų programai „Panorama“ S. Pabedinskis teigė, jog dokumentų kopijos rodo, kad Maskva, „žinojo, kontroliavo ir, turbūt, sekė, kas vyko Lietuvoje 1991 m.“

Selmūnų pašto dėžutės — archyvinų dokumentų perdavimo vieta

Vilnius, balandžio 6 d. (BNS) — Į Seimo narių dėžutes metomi archyviniai dokumentai kelia susirūpinimą, kas ir kokių tikslu tai daro, ar jie paimti iš privačių archyvų, ar atvežti iš užsienio.

„Jeigu šių dokumentų nėra Lietuvos archyve, o jie traukiami iš po skverno ar vežami iš Rusijos, tai yra kriminalas“, sakė Seimo narys Saulius Peteliūnas.

Šią savaitę savo Seimo nario pašto dėžutėje jis rado archyvinį Sovietų Sąjungos Komunistų partijos Centro ko-

mitetų darbuotojų ataskaitą apie 1991 m. įvykius Lietuvoje kopijas.

Su šiomis kopijomis susipažinęs istorikas Arvydas Anušauskas teigė nematęs šių dokumentų Lietuvos archyve, bet žina apie jų turinį iš kitų šaltinių. Ant vienos kopijos yra Rusijos archyvų numeris.

A. Anušausko teigimu, dokumentų turinys nėra kuo nors ypatingas, bet ateityje gali būti paskleista ir daugiau dokumentų, siekiant sukelti diskusiją apie 1991 sausio įvykius.

„Rusijos spaudoje vėl pasi-

rodė versija, jog žmonės žuvo ir buvo sužeisti nuo pačių lietuvių šūvių. Spaudos versijas vėliau istorikai ima cituoti kaip argumentą“, sakė A. Anušauskas.

Šios kopijos taip pat buvo įmestos ir į KGB rezervų veiklą tyrusios laikinosios Seimo komisijos pirmininko Skirmanto Pabedinsko dėžutę.

Lietuvos televizijos naujienų programai „Panorama“ S. Pabedinskis teigė, jog dokumentų kopijos rodo, kad Maskva, „žinojo, kontroliavo ir, turbūt, sekė, kas vyko Lietuvoje 1991 m.“

KREDITO KOOPERATYVAS — SUKAKTUVININKAS

„Taupa“ — lietuvių kredito kooperatyvas Clevelande, šiemet jau švenčia savo 20 metų sėkmingo darbo sukaktį, kuri tikrai labai kukliai tebuvo prisiminta. Kooperatyvas, įkurtas Vytauto Staškaus iniciatyva, per du dešimtmečius ne tik tvarkingai vedė ir veda finansinius reikalus, daug kartų aukštus įvertinimus gavęs iš nepriklausomų atskaitomybės institucijų, kaip „National Credit Union Administration“, Ohio

valstijos finansų institucijos ir „Hauser & Taylor LLP CPA Opinion Audit“ tikrintojų pereinamųjų metų veiklos, bet išlieka ir stiprus plačiųjų lietuvių reikalavimų šiam lietuviškame telkinyje, kur nemažai yra įsikūrusių ir neseniai iš Lietuvos atvykusių imigrantų.

Direktorių valdybą sudaro: Vytautas Kliorys — pirm., dr.

Vytautas Maurutis — vicepirm., Rick Hallal — izd., Egidijus Marcinkevičius — sekretorius, ir nariai: Marija Mikonienė, Vincas Urbaitis bei Algis Rukšėnas.

Kooperatyvo vedėjas Aleksas Spirikaitis, tarnautojai: Andrius Belzinskis, Birutė Vedeigys, Ingrida Janušauskaitė, Mikas Rukšėnas ir Renata Damasevičiūtė. Du iš jų — trečiosios lietuvių bangos atstovai.

Vasario 27 d. įvykusiame „Taupos“ narių metiniam susirinkimui pirmininkavo Algis Rukšėnas. 2004 metų kooperatyvo apyskaitą pateikė ir ją analizavo išdininčas Rick Hallal.

Iš apyskaitos matyti, kad kooperatyvas jau yra išdavęs 10.7 mln. dol. paskolų, iš kurių 9.5 mln. namų pirkimui, o 1.2 mln. asmeninių. Paskolomis daug naudojami ir naujieji lietu-

viai imigrantai. Kooperatyvo nariai yra investavę 19 mln. dol., iš kurių 11 mln. dol. terminuotą CD formoje.

Pajamų kooperatyvas per 2004 metus turėjo 465,124 dol., išmokėta dividendų 392,175 dol. Grynas pelnas 72,949 dol. per vestas į rezervų sąskaitą.

„Taupos“ išlaidos per praėjusius metus padidėjo 7.3 proc. ir sudarė 388,428 dol. Vien algoms išmokėta 126,569 dol. plius tarnautojų mokesčiai ir kiti priedai sudarė dar 54,124 dol. Apyvartinis kapitalas ir kooperatyvo turtas yra 20.5 milijonų dolerių vertės. Praėjusių metų apyskaitą analizavęs, kooperatyvo išdininčas nurodė, kad metinė apyvarta sumažėjusi 1.5 proc. ir nariams dividendų išmokėta 9 proc. mažiau. Valdymo išlaidos padidėjo 7.3 proc. Bet, nepaisant netikros ir

besikeičiančios šio krašto finansinės rinkos, „Taupa“ išlaikė teigiamą veiklos lygį.

Kooperatyvas yra įsikūręs nuosame name, 707 E. 185th gatvėje, anksčiau tankiai apgyventame lietuvių rajone. Namo vertė siekia per 82,000 dolerių. Vadovybė žvalgoja, ieškodama erdvesnių patalpų.

Apskritai, visi lietuvių, ypač Dievo Motinos parapijiečiai, vertina kooperatyvo vadovybės idėją atidaryti kooperatyvą skyrių šios parapijos sveitainėje, kur galima būtų lietuviškųjų pamaldų, kur gali atlikti visus finansinius reikalus. „Taupa“ kviečia visus lietuvių jungtis į šią finansinę instituciją, atliekančią sąžiningą finansinį patarnavimą ir remiančią lietuviškąją veiklą.

Vacys Rociūnas

